

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Po deželnem zboru.

Kranjski deželni zbor je v sredo zaključil svoje letošnje zasedanje in ob enem tudi končal šestletno dobo, za katero je bil izvoljen.

Imeli bomo prav v kratkem priliko, da podamo obširno podobo o delovanju deželnega zbora kranjskega. To je potrebno zagraditi, da bo ljudstvo uvidelo, kako krivična in neosnovana so očitanja, ki jih je vsak dan slišati iz klerikalnih ust.

Tisti klerikalni kolovodje, ki po deželi razsajajo in ljudstvo hujskajo, da bi je premotili in laglje ohranili na farovski verigi, skušajo namreč kmetske volilce pridobiti za svojo stranko s tem, da devajo v nič vse delovanje dež. zbora. Ti klerikalni kričači nečejo priznati nobene zasluge dež. zbora, samo za to ne, ker imajo v njem slovenski naprednjaki v družbi z veleposestniki večino, ker je torej vse to, kar je storil deželni zbor dobrega in koristnega, zasluga naprednih poslancev, mej tem ko so bili klerikalci pravo peto kolo.

V zadnji seji deželnega zbora, minolo sredo, pa se je z najmerodajnejšega mesta čulo, kako je v minolih 6 letih deloval dež. zbor, a ta sodba se glasi čisto drugače, kakor pa sodba klerikalnih hujskačev, naj že nosijo kratko ali dolgo suknjo.

Prvi, ki je delovanje deželnega zbora pripoznal, je bil deželni glavar gosp. Oton plem. Detela. Gospod deželni glavar je sam pristaš klerikalne stranke, ali on je vseskozi značajan in lojalen mož ter priznava resnico in zasluge brez ozirov na stranko.

Gospod deželni glavar je v zaključnem svojem govoru pojasnil delovanje deželnega zbora na vseh poljih, zlasti še velikanske zasluge, ki si jih je pridobil dež. zbor za gospodarstvo dežele. Obrazložil je, kaj se je storilo za kmetijstvo, za ceste, za vodovode, za obnovljenje vinogradov, za zdravstvo in za omiko, zlasti še kako velikanske žrtve, ki si jih je dežela naložila za obnovljenje vinogradov. Deželni glavar je pripoznal, da je dež. zbor storil vse, kar je bilo v njegovih močeh.

Toisto je pripoznal tudi deželni predsednik preuzvišeni gospod baron Hein. Ta je v svojem govoru dejal mej drugim: Gospod deželni glavar je minolo šestletno dobo deželnega zbora opisal z živahnimi barvami in neovrgljivimi številkami. Kdor nepristransko sodi mora priznati, da je bila minola šestletna doba dež. zbora izredno plodona, in da si je deželni zbor pridobil velike zasluge za blagor domovine. Če je v srcu naroda, če je v srcu pre-

bivalstva le iskra hvaležnosti, mora to pripoznati. Sprejmite zahvalo cesarske vlade za to delavnost na vseh poljih, toplo zahvalo tudi za prijaznost, katero je vlada vsikdar našla v zbornici. Cesarska vlada le želi, da bi tudi prihodnji deželni zbor deloval tako nepristransko, s tako modro uvidevnostjo in stvarnostjo, kakor sedanj.

Tako je govoril cesarjev namestnik v deželi Kranjski. Njegove besede polne toplega pripoznanja za dež. zbor so v zvezi s pripoznanjem deželnega glavarja dragoceno spričevalo, da je deželni zbor v vsakem oziru storil svojo dolžnost v polni meri, in da pačijo resnico vsi tisti klerikalni hujskači, ki obrekujejo deželni zbor samo za to, ker je vse zasluga naprednih poslancev in veleposestnikov, kar se je storilo, ker so ti poslanci imeli večino, klerikalci pa so bili samo — gledalci v deželnem zboru.

Politični pregled.

Notranji položaj. Zborovanje deželnih zborov je za sedaj pri kraju. Tirolski deželni zbor so Lahi razgnali, ker Nemci južnemu delu tirolske dežele, koder stanujejo sami Lahi, niso hoteli dovoliti tiste samostalnosti, ki jo zahtevajo tudi štajerski Slovenci zase in pa Nemci na Češkem zase. Lahi so zaradi tega preprečili vsako delovanje dež. zbora tako, da je bila vlada primorana zasedanje zaključiti. Bržčas bo vlada deželni zbor razpustila.

Vojna v južni Afriki. Že skoro dve leti traja vojna neizmerno bogate in močene Angleške, ki je dandanes največja država na svetu, zoper mali kmetijski narod Burov. Angleže velja vojna že več tisoč milijonov goldinarjev in kacic 50.000 vojakov, a Burov še niso ukrotili. Nasprotno, Angleži imajo v južni Afriki čez 200.000 mož, burskih vojakov pa je komaj 12.000, a vendar ne more Angleška nikamor, še več! Angleži so prisiljeni se umakniti skoro iz cele burske dežele. Samo v enem okraju se hočejo držati, ker ta meji ob angleško posest, druge pa so izpraznili, čeprav so žrtvovali milijone denarja in na tisoče mož, da so jih zavzeli. To je velikanski uspeh, kmetijski Buri so pač junaki, da ni taci. Posnemajte jih, slovenski kmetje.

Dopisi.

Iz metliškega okraja blizu Kolpe. »Popi trgovci, Golobradci sudci, takrat bojo hudi časi. — Narodni pregovor. — Kar sem kot mali deček slišal, se sedaj

izpolnuje: Popi, to so duhovniki, so trgovci in hudi časi so nastali, posebno za nas kmete. Duhovnik mi je zmirom za petami. On me obdeluje na prižnici, v spovednici, v farovžu, na domu, in ako sem kaj bolj trd, mi šunta ženo, družino. Ako to ne izda, pokliče misijonarje itd. Kadar pa so kake volitve, takrat pa ni niti po dnevu niti po noči miru pred njim, ako kam grem, me že zasleduje. Tako je prišel neki dobro rejeni župnik na Dolenjskem, ko je agitiral za državnozbornske volitve ves zmučen v farovž, in ga je neki petolizec obožaval: O Gospud, zakaj se tako mučijo odgovoril: »Kaj ti veš; mi te ovce kmeta, ne smemo spustit, on še da kaj volne, meščan ne da nič, toraj se moramo truditi.« Ali pa bo teh hudih časov kmalu konec? Ne! Kajti za nas kmete so se šele začeli. Duhovnik je postal trgovec, pa ne na svojo, ampak, kmet, na tvojo kožo. Ti kmet si vse svoje premoženje zastavil za njegovo trgovino in kdaj bodo, kar je neizogibno, začele pokat njih konzule in posojilnice, potem bo tudi tvoja koža, kakor zaklane ovce na prodaj za njih grehe, in oni se bojo še iz tebe norca delali. Povej mi, dragi kmet, kakov dobiček imaš ti od Metliške konzule? Nič, a dober pa le zanjo stojiš, dobiček ima od nje oni krčmar na krščanski podlagi Jože Vukšinič, s pridevkom Aron. On je prvi kolovodja naših klerikalcev in ima tudi največ dobička od tega. On je načelnik njih hranilnice, konzulo on zalaga, njegova družina prodaja, pa ti kmet hodiš k njemu pit, ker tako so ti kaplani svetovali, da tam je prava krščanska gostilna. Jeli pa ta krščanski krčmar od tebe kmet katero kaplico vina kupil? Ne, ampak on s tem denarjem, katerega mu ti znosiš, gre v Istrijo in Krašiče, tam kupi vino po 10 do 16 krajcarjev in ga tebi dragi kmet na krščanski podlagi po 48 kr. toči. In naši kaplani imajo tudi vino doma, pa ne tvojega, dragi belokranjski kmet. Toraj vidiš, kmet, kake prijatelje imaš v duhovnikih in njih podrepanikih. Poglejmo nekoliko nazaj v pretekle čase, v one čase, ko je imel duhovnik še vso oblast v rokah, kakov prijatelj je on tebi kmet bil? Premisli one žalostne čase tlake in desetine, kako so duhovniki in grajščaki kmeta drli in pretepali, zato ker jim je moral njih polja zastonj obdelovati, in še od svojega pičlega pridelka desetino dajati. In prostost tvoja, moj kmet? Cele knjige imajo drugi narodi spisane o žalostnih časih za spomin, a le mi Slovenci tega nimamo. Zato pa moj kmet vse vrjame duhovniku, ker nima, da bi mu preteklost oči odprla. Povem ti, ako si se oženil in se je tvoja nevesta grajščaku dopadla, nisi jo ti peljal po poroki na svoj

dom, ampak grajščak na svoj grad, in jo je obdržal, kakor dolgo je hotel, pa ni bilo duhovnika, kateri bi bil kakor sveti Janez Krstnik očital grajščaku. Ni ti pripuščeno imeti ptujo ženo, ampak duhovnik in grajščak sta lepo skupaj se gostila, ko so njih beriči uboge kmete z biči bili, kakor črno živino. Idimo dalje: Naš kaplan Novak, ko je udrihal po liberalcih in brezvercih je tudi povedal, da so v francoski revoluciji en dan toliko in toliko duhovnikov pobili, (tega pa ni povedal so li k svetnikom prišteti). Dragi moj kmet kdor prebira zgodovino Francoske, mora priznati, da se je moralo tako zgoditi. Zapravljivost na kraljevem dvoru, zapravljivost plemenitašev in duhovnikov je že presežala vse meje, a revni kmet je moral vse to hraniti, ceste delati itd. in v tej bogati deželi, od gladu skorjo raz dreves strgati, da se je preživel. Svobodoljubni možje so narod budili, naj se vzdigne zoper svoje zatiralce. Konečno je kralj sklical narodni zbor. V tem zboru je bilo 600 kmetskih poslancev, plemenitnikov 300 poslancev in duhovnikov tudi 300 poslancev, in poslanci plemenitašev in duhovnikov so se združili, bilo jih je toraj tudi 600. Ali veš dragi kmet, koliko duhovnih poslancev je stopilo na stran kmetov? Beri: eden sam Abé Siejes. Ker je bilo zborovanje nemogoče, in ker poslanci plemenitnikov in duhovnikov niso hoteli zborovati s poslanci kmetskimi, je ljudstvu zavrela kri, in je v krvavi revoluciji krotilo svoje zatiralce, pobijalo plemiče in duhovnike, so začeli duhovniki vpiti vera je v nevarnosti. Poprej so pa kmeta drli in gulili do gole kosti, ko so oni s plemičem skupaj pri polnih mizah rajali. Pa pustimo davno pretekle čase, pogledajmo si naše toliko usiljive prijatelje pri nas doma, pred kratkim časom. Še je pri nas mož živih, kateri pomnijo čase tlake in desetine, oni tudi so poznali dekana Vouka, kateri je, ko je bila tlaka že v vseh avstrijskih deželah odpravljena, na prižnici med sveto mašo prisegal, pred pravim živim Bogom vam kmetje tukaj prisežem, da tlaka in desetina ne bo nikoli jenjala. In on je imel prav. Povsod je jenjala, v farovžih pa ne. Tu moramo še vedno tlačaniti, drva voziti itd. povrh pa biro dajati. Takrat so kmetje po sveti maši s kamnom v robcih na trgu čakali dekana in gotovo bi ga bili ubili, ako ga ne bi meščan Tancek za roko prijel in v farovž odpeljal. Poprašaj ti mlajši kmet, poprašaj ti župan iz Rosalnic stare može, ako ni to resnica. Saj jih imaš v tvoji občini in v Metliki dovolj kateri so to slišali in videli, pa se boš prepričal o tvojih prijateljih. Ti dragi kmet ne vidiš, da te hoče duhovnik do kraja usužniti, saj še sedaj se ne smeš obrniti, kakor bi te volja bila, kaj še, ko bodo oni popolno komando čez tebe dobili. Oni hočejo nazaj v one temne čase. Takrat ne boš ga mogel tožiti, kajti njega svetna oblast ne bo dosegla. Ako bo šlo tako dalje, on te bode zapredel, kakor pajek muho, in ko boš dovolj v mreži zamotan, potem gorje tebi dragi slovenski kmet, ako prideš v duhovski jarem. Poglej Španijo, lepo bogato, pa sedaj od duhovnikov popolnoma izsesano deželo. Tam imajo čez 100.000 duhovnikov, menihov, nun itd. kot trotov za rediti. Dragi moj sotrpin kmet! Mi gremo z brzim korakom nazaj v oni vek, ko je duhovnik gospodoval in je po naših

plečih bič padal, ker zopet se naseljujejo oni menihi, katere je blagi cesar Jožef kot nepotrebne odpravil, in na Dolenjskem imamo že dva kloštra, Zatično in Pleterje pa jih bo čezdalje več, katerim boš moral prej ali slej zopet tlako delati. Dragi kmet, ne daj se! Zdrami se, raztrgaj vezi, s katerimi te hočejo vezati, dokler je še čas, in ti dragi moj belokranjski kmet, ko prideš v Metliško mestno pisarno, zagledal bodeš na steni na levo stran podobo, na kateri švicki možje s proti nebu vzdigneno desnico prisegajo. Prosti čemo biti, kakor so bili očetje naši prosti. In priborili so si prostost, tam je kmet prost pa bogat v oni škaločiti in hriboviti deželi, ti pa na tvoji bogati zemlji si siromak. In kakor nekdanji švicki kmetje, prisezi tudi ti, prost hočem biti in kaplanu kadar te bode nagovarjal koga voli v državni, deželni ali občinski zastop ravno tako reci: Prosto hočem voliti svoje zastopnike bodi si v državni, deželni ali občinski zastop, ker jaz s težko muko svoje polje in vinograde obdelujem, Vam je pa miza povsod pogrnjena in postelja mehko postlana. Vi idite in delajte kakor vam je naš Odrešenik zapovedal: Učite nas in naše otroke svetih resnic in razlagajte sveti Evangelij, politiko pa pustite, da se ne bo tudi drugi narodni pregovor uresničil kateri pravi: Po farjih je vera gor prišla, farji jo bojo tudi zatrli. — Prvo se je spolnilo: Popi so trgovci in časi so hudi, pa ne za vas, ampak za kmeta, druga se pa je začela spolnevati. Le tako naprej, v kratkem času bo vera popolnoma zatrta, pa zatrli je ne bomo mi liberalci, ampak vi duhovniki.

Št. Vid pri Ponikvi. Šentvidski farovski petelin je trikrat petelinsko grozno zapel, ko je videl vstopiti na farovško dvorišče dva trebušasta gospoda. Bilo je to znamenje za mlade piške in stare kokoši, da se bliža kurja smrt. Kako pa so tudi bežale farovške piške, in se skrivale po vseh kotih in še celo purani so zapustili farovž in race so odkorakale iz farovških luž, kakor daleč so znale. Ostal je samo petelin in opazoval, kedaj bode pritekla kuharica z nožem na dvorišče, da bode ujela in zabucnila kako piško za dva imenitna farovška gosta. Stari farovski petelin šentvidski pozna na blizo in daleč vse farovške gospode, pa se nikdar tako ne vznemiri, kadar pridejo ti njegovega gospodarja obiskat, kakor se je to zgodilo zadnjikrat. Moralo je to biti nekaj ne navadnega. In to je tudi bilo. Vso petelinovo pozornost je obrnil nase posveten gospod, ko je bil v družbi rudečeličnega, šentvidskemu poglavarju farovških kokoši dobro znanega fajmoštra. Posveten gospod je vzbudil v petelinu strah, da bode morala pasti kaka kurja glava, če bosta gospoda vsprejeta od njega, ki pase verne šentvitske ovce, pa tudi koze in kostrune. Šentvidski farovski kikerikalec, namreč dobro ve, da je njegov gospod malo skop, in da ne pogustuje rad svojih tovarišev, sosebno ne s piškami, in zato tudi prihod farovških gostov ni nikdar vznemiril njega in njegove varovance iz kurjega hleva, kakor je to storil posveten gospod, kateri se je tudi petelinu zdel učenjak in častitelj lepih, rejenih farovških pišk, ker je imel lepo okrožen trebušček, kratko malo, petelin je spoznal, kaka nevarnost preti farovski perutnini, ker je prišel odličen gost počastit prečastitega gospoda in za-

kokodakal je, da se je razpršila na vse strani. Mej tem sta gospoda v dolgi in kratki suknji vstopila v farovž in korakala po stopnicah navzgor do sobe, kjer vlada in kraljuje On, ki prodaja svojim vernikom najlepše otrobe. Posveten gospod je malo namrgodil obraz, ko je zagledal nad vratmi napis »Clerus ad clerum«. »Hudiča« je zaškripal med zobmi. To bode pa slabo, če smejo v te s farovško pobožnostjo navdahnjene prostore le duhovniki, toda dolgo ni imel časa premišljevati, kajti vrata se na stečaj odpro in na vratih se prikaže dolga postava najgorečjega sovražnika kmečkih fajf — šentviškega fajmoštra v domačem ornatu. Malo se je nasmehnil, ko je zagledal svojega sotrpina — župnika, a dal je v resne gube obraz, ko mu je ta predstavil svojega posvetnega spremljevalca in imenoval njegovo čestito ime. Gube na obrazu so bile vedno večje, obraz se je popolnoma zmračil in sveta jeza je v njem zakipela. Vzdignil je svojo maziljeno roko, stegnil prst in pokazal na vrata svojega svetišča rekoč svojemu tovarišu župniku: »Ti greš noter« in na to obrnivši se proti politično brez madeža spočetemu učenjaku je zagrmel »Ti greš pa nazaj« in njegova roka je kazala proti najširšim farovškim vratom. »Hudiča, kaj to« je siknil učenjak in Bog ve kako brezbožno molitvico bi še bil izmolil, da ni takoj vmes posegel njegov maziljeni prijatelj in pojasnil, da nosi predstavljene sicer ime v okraju znanega liberalca, da pa je prišel iz jutrove dežele, kjer še ne poznajo liberalizma in klerikalizma. Oprostite, oprostite je jecljal šentvidski namestnik božji, »mislim sem, da ste tisti s Kranjskega« in vzel je učenjaka pod pazduho in ga peljal v sobo, kjer je škripanje z zobmi ter ga posadil na prostor, kjer navadno sedi le škof, kadar pride birmat. Kuharica je nanosila na mizo pšeničnega kruha in dobrega vinca in pilo in nazdravljalo se je, da je bilo veselje. Učenjaku je nekaj manjkalo na mizi in vedno je vlekel na uho, če kaj cvrči v farovski kuhinji. In nič ni cvrčalo. Vrata se spet odpro in kuharica prinese na krožniku na mizo silno dolgo klobaso, kakoršne zna delati le šentvidski klobasar. Učenjak si je ogledal z mesom natlačeno črevo in je vzel in jedel in isto sta tudi storila njegova prečastita tovariša. Vsi trije so klobasarili, vmes pa tudi pošteno udrihali po liberalcih ki so vzeli mir in pokoj farovškim gospodom. Prišel je čas ločitve. Sladko ginjeni so se vsi trije objeli in poljubili in »Šentvidski« je svoja gosta še spremil do ceste. Ko so se zibali iz farovža, je stal farovski petelin na najvišjem kupu farovškega gnoja in kokodakal tako-le: O kakako, o kakako — ga imajo«.

Iz Gornje savinske doline. Naše gospode silno peče, da se je brez njihovega dovoljenja in vedenja ustanovilo »Slov. kmetsko društvo«, zlasti pa jim ni po volji, da se to društvo tako nepričakovano krepko razvija, in da šteje med svoje člane najinteligentnejše in najvplivnejše može celega okraja. Da bi njim nepovoljno društvo pri ljudstvu spravili ob veljavo in velik vpliv, lažejo in obrekujejo v svojih listih, da se kar kadi. Lahko se trdi, da je vsak stavek njihov že za se jedna nesramna laž! Poslušajte, pravijo, da ima naše društvo samo 10 članov, in da so ti sami judovski učitelji, pisarji in

»flosarji«. Nesramni lažnjivci! Pojte k politični ekspozituri, tam boste zvedeli naše število — za Vas grozno, da se Vam bodo kar lasje ježili! Koliko pa ima Vaše katoliško društvo članov, če smem vprašati? Da se Vam ne bode treba zopet debelo zlagati, Vam prav tiho na ušesa povem — pst! — celih 20! Pa ta Vaš imeniten in vzorit odbor! Predsednik veleposestnik Janez Rajneker, ne res? Kaj prvo to treba imenitnega in po posojilniški aferi proslutega moža degradirati za besedico »vele« ter mu pridejati ponižni naslov navadnega posestnika. Janez Reihnecher, kaj ne čudite se, da ima ta predsednik tako izrazito nemško ime! Sicer pa pozna širša javnost, zlasti pa sodišče tega gospoda samo pod imenom Janez Matek. Pa ne, da bi se gospodje tega imena »Matek« radi tega sramovali, ker je v tako ozki zvezi s škandalom pri »Posojilnici« na Rečici?! Ali se je zato moral Matek preloviti v Reihnecherja, povejte nam to! — Kaj pa drugi odborniki? Mislim, da bo dovolj, ako povem, da so razen predsednika še trije drugi odborniki v preiskavi radi **hudodelstva hudobije!** To govori! — Mimogrede omenjamo, v odboru sedi tudi nek Ign. Zavolšek, ki je poslal v »Slov. Gosp.« neko izjavo, da je slišal, da je bil izvoljen v odbor »Slov. kmet. društva«, a da on tako izvolitev odklanja. Revež, on gotovo bo leha na tisti bolezni, ki ji pravimo »domišljavost«. Ne, ne, gospod Z., takšnih mož ne potrebujem v našem društvu, take prav iz srca privoščimo veleslavni družbi Reihneckerjevi! Sicer pa je prav lepo od Vas, da ste priznali, da ste bili glede »Slov. kmet. društva« od vseh posvečenih gospodov D. in M. pošteno **nalagani** in »nafarbani« ter k dotični izjavi **moralno prisiljeni!** Da ste uvideli, da ste bili zapeljani, in da je treba biti tudi nas proti »gospodom« previden, nas zelo veseli in samo tej stvari se imate zahvaljevati, da se ne bomo natančneje bavili z Vašo osebo! Saj nas razumete! — V nedeljo dne 21. t. m. priredi »Kat. pol. društvo« na Rečici **javen shod** (ali ni to čudno?), na katerem bo baje tudi govoril poslanec **Žižekar**. Vse naše somišljenike pozivljamo radi te okolnosti, da se tega shoda vsi udeležé!

Rodoljubi!

Pripravljajte se za deželnozborske volitve.

Vaše geslo bodi: Kmet s kmetom, gospod z gospodom.

Domače in razne novice.

Shod zaupnih mož napredne narodne stranke se je vršil v četrtek dne 18. t. m. v Ljubljani in se posvetoval o deželnozborskih volitvah. Na shod so došli zaupniki iz cele dežele.

Hudodelstvo v Gočah na Vipavskem pride v kratkem pred ljubljansko sodišče. V soboto so namreč kurat Ferjančič in njegovi sokrivci dobili obtožnice. Duhovnik Ferjančič je tožen zaradi hudodelstva javne nasilnosti in radi hudodelstva zapeljevanja h krivi prisegi, njegovi sokrivci so toženi zaradi hudodelstva javne nasilnosti.

Socijalni demokratje v Katoliškem domu. Sedaj, ko je ljubljanski Katoliški dom zarubljen, dobi dvorano kdor plača. Minolo nedeljo so se v dvorani Katoliškega doma zbrali največji sovražniki klerikalcev, namreč socijalni demokratje. V središču vsega kranjskega klerikalstva, v dvorani so zborovali socijalni demokratje, kjer se je šopirila zastava sv. Mihelja tam se je v nedeljo razvila rudeča zastava. V dvorani, koder so časih škofje, kanoniki in klerikalni poslanci oznanjali boj vsem naprednjakom, tam se je v nedeljo oznanjal boj klerikalstvu. Pač čudna so pota usode. Iz Katoliškega doma so hoteli klerikalci zavzeti Ljubljano. Ljubljana je ostala bela in napredna, kanonike, župnike in kaplane pa je ne angelj Gospodov ampak sodni eksekutor pregnal iz njihove lastne hiše.

Za obnovev spodnještajerskih vinogradov se razdeli letos 280.000 K, za 20.000 K več kakor lani.

Volitve v bolniško blagajno ljubljansko so bile razveljavljene, in deželno predsedništvo je razveljavljenje potrdilo, ker je bila volitev vseskoz nepostavna. Pri volitvi so zmagali klerikalci, zato, ker so nepostavno postopali. Pri novi volitvi gotovo ne bodo zmagali.

Laški poslanec Mauroner — navađen goljuč. Trst in okolica, ki je slovenska, imata za državnega poslanca bivšega Garibaldijevega prijatelja Mauronerja. Ta mož je sedaj razkrinkan kot goljuč. Napravil je bil z neko svojo sorodnico in varovanko pogodbo, s katero mu je ta izročila vse svoje premoženje. Sodnija je to pogodbo razveljavila, ker se je prepričala, da je Mauroner neizkušenost in zapupnost njegove varovanke izkoristil, da bi sebe na nepošten način obogatil.

Dalmatinski nadškof Carev, odličen in resnično pobožen duhovnik je umrl te dni na otoku Hvara. Pred nekaj leti je izdal pastirsko pismo, s katerim je duhovnikom prepovedal, se vtikati v posvetne stvari, posebno pa še v politiko, ker mora duhovnik stati nad strankami.

Slabost »Vinogradniškega društva«. Kakor ima vsak človek svoje slabosti, tako jih imajo tudi gospodje, ki stoje na čelu proslulemu »Vinogradniškemu društvu«. Ti gospodje imajo slabost, da ne plačajo radi davkov, ne vžitninskih ne cesarskih. Ko so poskusili izogniti se plačevanju vžitninskega davka, se jim je to slabo obneslo. Prijeli so jih in obsodili so jih zaradi tihotapstva. Zdaj se jim je primerila druga nesreča. Obseg te nesreče se razvidi iz zemljiške knjige. C. kr. finančna prokuratura se je namreč intabulirala na posestvo vinogradniškega društva za znesek 2270 K. To svoto je namreč »Vinogradniško društvo« dolžno na davkih. Gospodje imajo pač slabost, da ne plačajo radi davkov, ne vžitninskih, ne cesarskih. »Vinogradniško društvo« se ima sami izredni milosti finančne prokurate zahvaliti, da se je dolg na davkih le intabuliral, in da se ni uvedla pri društvu prisilna uprava. S kmeti nima finančna prokuratura toliko obzirnosti.

Idila v Farovžu. V črnomeljskem okraju živi duhovni pastir, ki je sedaj v kazenski preiskavi zaradi težke telesne poškodbe. Ta vročekrvni gospod se je nečega dne iz vzrokov, ki še ne sodijo v javnost, lotil farovške kuharice. Vnel se

boj, in gospod je kuharico udaril s tako silo, da ji je počila mrena v ušesu. To je tista poškodba, radi katere pride mož pred sodišče. Vzpričo tega najnovejšega škandala se moramo pač vprašati: kako je to, da včasih ni bilo toliko duhovniških škandalov, kakor jih je dandanes? Včasih duhovniki niso bili tako grozno pobožni, kakor so sedaj, pa tudi škandali so bili redki; sedaj se duhovščina kar cedi pobožnosti, škandali in sicer tudi prav velikanski škandali so pa na dnevnem redu.

Misijon v Kozjem. Piše se nam iz Kozjega: Tu smo imeli štiridnevni sveti misijon, ki pa ni nič kaj dobro uspel. Ljudje imajo sedaj na polju dosti opravka in nimajo časa poslušati Macurjeva razlaganja o peklu in večnemu prokletstvu. Zato je bila udeležba precej pičla in vsled tega tudi gmotni uspeh nepovoljen, kar je menda gospode napotilo, da so odšli v Pilštajn, kjer najdejo ugodnejša tla za svoje delovanje, in kjer ostanejo kar osem dni. Posebnih zanimivosti o tem misijonu nimamo poročati. Pridige so bile dolgečasne in brez običajnih »pikantnostij«; le g. Macur si je v slovo privoščil »liberalne« časnike rekoč, da kdor čita od Ljubljanskega škofa prepovedane časnike, ni kristijan. Zanimivejše stvari godile so se v spovednicah. Tako je bilo neko 16letno dekle (ime na razpolago) vprašano, »če je že imelo moškega«. Ker nedolžno dekle tega vprašanja ni razumelo, mu je spovednik isto pojasnjeval na način, ki se ne da opisati. Uspeh je bil, da se je dekle prijkalo domu, in da sedaj vé, kaj se pravi »moškega imeti«. Tudi druga dekleta so pri spovedi dobivala vprašanja, na katera niso mogla odgovarjati. Pa to je itak znana, stara stvar pri nekaterih misijonih. V ostalem se ni nobena nesreča zgodila. Tudi znorela dosedaj še ni nobena tercijska.

Mnogostranski talent. Mej klerikalci so lalenti, ki res zaslužijo občudovanje. Tak mož — velik magnat, član cerkvenega konkurenčnega odbora, član okrajnega zastopa in srečni imetelj raznih družih dostojanstev — živi na južnem Štajerskem, tam blizu, kjer rešuje vero slavnoznani dr. Jankovič. Dotični magnat zna vse, in razume vse. Ni je stvari, da bi je on ne zmogel. Zdaj je začel izvrševati celo — babištvo. Pred kratkim je rodila njegova žena. Poklical je babico in ji rekel: »Drugo sem že vse sam opravil, h krstu pa vendar ne morem sam otroka nesti; storite mi torej vi to prijaznost«. Babica pa mu je odgovorila: »Če ste drugo vse sami opravili, pa še h krstu sami nesite«. — Kdo je potem otroka h krstu nesel, tega ne vemo.

Zarubljeni otroci. Neki siromašni rodbinski oče je imel v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani dve deklici, kateri bi bili morali po sklepu šolskega leta zavod zapustiti. Nune pa deklice niso izpuštile, in ko sta oče in mati povprašala, zakaj da deklice ni domov, odgovorile so nune, da še ni poravnani ves dolg za deklici, in da morata isti do poravnave dolga ostati v zavodu. Na pismen poziv, naj se deklici izpušita, so odgovorile nune, da jih na noben način ne izpuste. Stariši so se morali zateči k policiji, da so nune zarubljeni deklici izpuštile iz zavoda.

Utonil je dne 8. t. m. v Kolpi pri Poljanah Pavel Kranjec, star 15 let iz

Blaževic na Hrvatskem. Deček se je šel kopat s svojim mlajšim bratom; mlajši je ostal zunaj, a on je šel v vodo, kjer je skoro 2½ metra globoka. Ker ga zraven stoječi brat več ni videl na površju vode, steče hitro domov po očeta. Ta pride na lice mesta in hitro pokliče mlinarico iz vasi Kota na Kranjskem, da mu naj pripelje čoln, da bo iskal vtopljenega sina. In res v par minutah ga nejde že mrtvega. Žalosten prizor, ko mu zatakne drog za plavalne hlače in ga izleče v čoln. Fant je bil mrtev.

Samomor ljudskega učenca. Duhovniki mislijo, da spravijo resnico s sveta, če jo taje. To kaže tudi ta-le poslani nam opis: Sklicujoč se na § 19 tisk. zakona zahtevam, da glede na objavo »Samomor učenca ljudske šole«, priobčeno med domačimi in raznimi novicami v Vašem listu z dne 4. julija t. l. št. 26, na istem mestu in z istimi črkami ponatisnete nastopni stvarni popravek: Ni res, da sem Ignacija Komat, učenca ljudske šole na Mirni pri Trebnjem, ki se je nedavno obesil, hudo strahoval, ker se je slabo učil katekizma; tudi ni res, da sem ga tisti dan pred samomormom pretepel, in ni res, da sem mu zatrdil: »Če se mi ne bodeš bolje učil, te — ubijem!« Res je marveč, da dotičnega učenca nisem nikdar strahoval, ga nikdar pretepal in mu nikdar s hudim ravnanjem žugal. Frančišek Majdič, kaplan na Mirni pri Trebnjem. — Na to kaplana Majdiča tajeenje bodi pribito, da vse to, kar smo mi pisali, se je naznanilo tudice-sarskim in kraljevim oblast-nijam.

Slovensko kmetsko društvo za šmarski sodni okraj priredi v nedeljo 21. julija t. l. ob pol 3. uri popoldne v Vehovarjevi gostilni v Pristovi javen društven shod. Kmetje pridite v obilem številu na shod. Razgovarjalo se bode o kmetijski šoli in o prihodnjih deželnozborskih volitvah.

Župnik v Ločah se hudo jezi, da smo v »Rodoljubu« povedali, kako človekoljuben človek je. Neko nedeljo se je razkoračil na prižnici in opljuval »Rodoljuba«. Ob enem pa je spustil svojo jezo tudi na zavedne Ponikovljane in jih imenoval najslabše in najgrše ljudi na svetu, ker nočejo tako plesati, kakor go-dejo farovski gospodje.

Kuhinja ruskega carja. Oprava carjeve kuhinje ne stane nič manj kot pol-drugi milijon kron. Posamezne posode za kuhanje veljajo po 1000 kron, jedna po-soda, v kateri se kuhajo ribe, pa celo 3000 kron. Drugo posodje, katero je ostalo večinoma še iz dobe carice Katarine, je vredno 200 tisoč kron. V kuhinji je veči-noma vse od mramorja, zlata in srebra. Prvi kuhar ima 150.000 kron na leto, njegovi namestniki pa po 30.000 kron. Dela pa v kuhinji 267 ljudi. Kmetje pa časih lakote umirajo.

Poroka med dvema dekletoma. Iz Madrida poročajo, da sta se učiteljici Marcella Gorceia-Ybaosova in Elisa Sanchez Loriigova neneravno ljubili. Končno sta hoteli biti poročeni. Gorceia-Ybaosova se je oblekla v moško obleko ter dobila krstni list na tuje ime. Duhovnik, ki naj bi ju poročil, pa je slutil, da je navidezni ženin dekle. Poklical je policijo, ki je dala ženina siloma zdravniško preiskati. Tedaj se je pokazala resnica. Ženina in nevesto so zaprli.

Francoz s tremi ženami. Te dni se je zagovarjal pred sodiščem v Parizu neki Lament Mané radi mnogoženstva in tatvine. Prvikrat se je oženil l. 1882. S svojo prvo ženo je imel sina. Potem jo je ostavil ter se poročil civilno z neko bogato vdovo. Toda v jednom letu se je tudi te nave-ličal, začel je razmerje z delavko Made-leino Julijo, katero je tudi poročil. V svojem tretjem zakonu je imel Mané dva otroka. Obtoženec je pred sodiščem prav resno zatrjeval, da bi se bil oženil še četrtič in petič, ako ga ne bi bili zaprli radi tatvine ter prišli tako na sled vsem njegovim zlo-činom.

Morilka proti svoji volji. Iz Stani-slava javljajo, da je prišla nedavno k tamošnji sodnji babica Mahler ter je izpo-vedala, da je umorila proti svoji volji neko dete. Pred par dnevi sta se namreč pripeljala k njej dva gospoda v zaprti kočiji ter jo vzela seboj k nekemu porodu. Šele na poti je opazila babica, da imata go-spada krinki na obrazu. Tudi njej sta za-vezala oči, da ne bi videla, v kateri smeri se vozi. Ko se je dete rodilo, sta stopila gospoda z nabitima revolverjema pred ba-bico ter sta zahtevala, naj vrže otroka v žarečo peč. Zagrozila sta jej, da jo sicer gotovo ustrelita. V prvem strahu je babica res storila, kar sta zahtevala gospoda, a pekla jo je potem tako vest, da se je sama prijavila sodišču.

V Dunav je skočil, ker ga niso vzeli k vojakom. Dne 22. pr. m. so našli v Dunavu pri Hainburgu mrtvega 20letnega čevljarskega pomočnika Roberta Karnerja z Dunaja. Mladi mož je hotel postati na vsak način vojak, a ker ga niso marali, je bil tako žalosten, da je skočil radi tega v Dunav. Na Rudolfovem mostu je pustil svojo delavsko knjižico in palico.

Loterijske srečke.

Gradeo, 6. julija.	8, 11, 18, 28, 53.
Brno, 10. julija.	82, 84, 51, 55, 18.
Dunaj, 8. julija.	59, 80, 79, 6, 85.
Lino, 13. julija.	13, 87, 30, 55, 28
Praga, 17. julija.	9, 76, 13, 85, 52.
Trst, 28. junija.	24, 52, 4, 38, 30.

Tržne cene v Ljubljani

13. julija 1901.

	K	o		K	o
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, "	14	80	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno . . .	5	—
Oves, "	15	60	Mleko, liter . . .	20	—
Ajda, "	13	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	16	80	Telečje "	1	20
Koruza, "	12	80	Svinjsko "	1	60
Krompir, "	3	60	Koštrunovo "	—	74
Leča, lit.	—	20	Piščanec . . .	1	10
Grah, "	—	32	Golob . . .	—	40
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo . .	4	80
Maslo, kgr.	2	40	Slama, "	4	20
Mast, "	1	40	Drva trda, klfr. .	7	50
Špeh svež, "	1	28	" mekka, "	5	50

Blaginja otrok je največja skrb vsem rodi-teljem in odgojiteljem. Jako preprosta sta po-močka, s katerima se pospešuje in zagotavlja ta blaginja: kolikor mogoče veliko gibanja v prostem zraku in prirodi ustrezajoča hranitev. Pri tej pa odločujejo vsakdanje potrebe in navade. Zjutraj in popoldne je mleko pač najboljša pijača, toda ne malekdaj se upre otroku in tudi ga ne more vselej uživati dalje časa. Imamo pa naravnost izborno primes: Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, ki je, močno pripravljena in dodana mleku, vzorna vsakdanja pijača glede prijetnega, čimdalje bolj prijačnega ukusa, zdravstvenega učinka in krepitve. To pa ne samo za otroke, ampak za vsakogar, zlasti tudi za ženske, za ljudi, ki bo-lehajo na živcih in želodcu i. t. d.; za vse te je treba pomirjajoče, obenem redilne pijače. Te pred-nosti Kathreinerjeve Kneippove sladne kave pozna danes ves svet. Sedaj jo že rabijo v največ dru-žinah kot primes zrnatih kavi; saj uničuje kvarne posledice te kave ter jej daje milejši in prijetnejši okus. Zategadelj je ne bi smela pogrešati več nobena družinska miza; zakaj v sebi združuje na nepresežen način prijetljivi vonj zrnatih kave s sladnimi svojstvi, tako dobrodejnimi za zdravje. Cesar si more skrbna gospodinja le želeči pri vsak dan rabljenem živili; zdravje, dober okus in pri-hranek, vse to dosega, ako rabi Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek). Več se izve pod „Recll 118“ po anonenl pisarni E. Kristoflik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-26)

Prave kranjske klobase

velike po 18 kr., šunke s kožo in brez kože, kakor tudi brez kosti (Rollschinken) po 90, prešičje glave brez kosti 40, slanina in meso suho po 70, salame po 80 kr. kilo, in drugo pošilja po povzetju

(1421-1) **Janko Ev. Sirc v Kranju.**

Najnižje cene.

Največji izbor.

izdelovanje

Skrbno

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg.

f. Sušnik

trgovina s špecerijo
in železnino

v Ljubljani

Zaloška cesta (Udmat) štev. 15.

Priporočam svojo **veliko zalogo**

različnega orodja

za podjetnike, kovače, klučarje in mizarje.

Za stavbe: traverse, portland in roman cement, železo za vezi, storjo, okove za vrata in okna, štedilnike (Sparherde).

Za poljedelce: **najboljšega izdelka** mlatilnice, slamoreznice, gepeljne, pluge, sesalke, cevi za vodovode, stiskalnice za sadje. Nagrobne križe, kotle, jeklo, tehtnice, uteže, morsko travo in kuhinjsko opravo

po najnižjih cenah.

Več tkalk

za Tirolsko se išče za
takojšnji vstop.

Prosilke naj izroče svoj naslov uprav-ništvu „Slov. Naroda“. (1456—2)